

Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Gweler y daflen *Sut i Wneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb* am gymorth i lenwi'r ffurflen yma. Mae croeso hefyd i chi gysylltu gyda Delyth Williams, Swyddog Polisi a Chydraddoldeb ar est 32708, neu DelythGadlysWilliams@gwynedd.llyw.cymru, am gymorth pellach.

Mae'n ofynnol i'r Cyngor (dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010) i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchoddedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol i sicrhau tegwch a meithrin perthnasau da. Rhaid felly gwneud asesiad amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchoddedig).

Mae hefyd yn ofynnol i'r Cyngor, dan ofynion Safonau'r Gymraeg (Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011) ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae'r ddogfen hon felly yn sicrhau bod y penderfyniadau yma'n diogelu ac yn hyrwyddo'r defnydd a wneir o'r Gymraeg.

O Ebrill 1af, 2021, ymlaen mae gan y Cyngor ddyletswydd i roi sylw dyledus i ddod i'r afael ag anfantais economaidd-gymdeithasol mewn penderfyniadau strategol.

I) Manylion

I.1 Beth yw enw'r polisi / gwasanaeth dan sylw?

Cynllun Digidol Cyngor Gwynedd, 2023-28

I.2 Beth ydi pwrpas y polisi/gwasanaeth sy'n cael ei greu neu ei newid? Pa newidiadau sy'n cael eu hystyried?

Mae Strategaeth Technoleg Gwybodaeth Cyngor Gwynedd wedi dirwyn i ben, ac mae Cynllun Digidol newydd yn cael ei gyflwyno ar gyfer y 5 mlynedd nesaf (2023/28) ac yn cyd-redeg â Chynllun y Cyngor. Bwriad y Cynllun Digidol yw cyflwyno gweledigaeth a rhestr o brosiectau i gryfhau a gwella darpariaethau digidol y Cyngor, gan gynnwys Cyswllt Cwsmer, Gwybodaeth a Data, Gweinyddiaeth a Systemau Busnes, Gweithlu a Gwytnwch.

I.3 Pwy sy'n gyfrifol am yr asesiad yma?

Huw Ynyr, Pennaeth Cynorthwyol Technoleg Gwybodaeth

I.4 Pryd wnaethoch chi gychwyn yr asesiad? Pa fersiwn yw hwn?

Awst, 2023. Fersiwn Iaf.

2) Gweithredu

2.1 Pwy yw'r budd-ddeiliaid neu bartneriaid fydd yn rhaid gweithio hefo nhw i wneud yr asesiad yma?

Swyddogion y Cyngor, cyhoedd, ymwelwyr, busnesau a phartneriaid.

2.2 Pa gamau ydych chi wedi ei cymryd i ymgysylltu gyda pobl hefo nodweddion gwarchoddedig, ynglŷn â'r iaith Gymraeg neu â chymunedau (un ai oherwydd lleoliad neu oherwydd angen) sy'n byw ag anfantais economaidd-gymdeithasol?

Mae Bwrdd Digidol wedi ei sefydlu yng nghyd a 4 is-fwrdd digidol i warantu cynrychiolaeth draws adrannol. Rydym hefyd yn casglu adborth gan ddefnyddwyr ein gwefan drwy law holiaduron barn, ac mae cwmni allanol yn profi hygyrchedd ein gwefan.

2.3 Beth oedd canlyniad yr ymgysylltu?

Mae'r adborth a dderbyniwyd o holiadur y wefan a'r adroddiadau hygyrchedd yn bwydo i raglen waith gwella'r wefan. Pwrpas y Bwrdd Digidol a'r is-fyrddau yw casglu syniadau o welliannau y gellir eu cyflwyno i wella darpariaeth ddigidol ar hyd ystod ein gwasanaethau, gyda'r cytundeb na fydd cyflwyno darpariaeth ddigidol yn llesteirio ar ein gallu i gynnal llwyfannau amgen sy'n bodoli'n barod.

2.4 Ar sail pa dystiolaeth arall ydych chi'n gweithredu?

- Tueddiadau technegol gan gynnwys cyfleon (technoleg newydd) a bygythiadau e.e. cynnydd mewn ymosodiadau seibr.
- Newidiadau i wasanaethau'r Cyngor.
- Strategaethau a deddfwriaeth genedlaethol:
  - Strategaeth Ddigidol Llywodraeth Cymru.
  - Deddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol.
  - Cynllun gweithredu Cymru wrth-hiliol.

2.5 Oes yna unrhyw fylchau yn y dystiolaeth sydd angen ei gasglu?

N/A

3) Adnabod yr Effaith

3.1 Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r effaith fydd unrhyw newidiadau'n ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb isod. Beth yw'r effaith fydd polisi/gwasanaeth newydd neu'r newidiadau arfaethedig yn ei gael ar bobl hefo'r nodweddion hyn? Mae hefyd angen ystyried yr effaith ar anfantais economaidd-gymdeithasol ac ar y Gymraeg.

Nodweddion	Sut fath o effaith? *	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Hil (gan gynnwys cenedligrwydd)	Positif	Prosiect ail ddylunio'r wefan i gysidro "Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol" ar gyfer hygyrchedd gwefannau mewn ieithoedd y tu hwnt i'r Gymraeg a'r Saesneg.
Anabledd	Positif	Mae ymrwymiad i gyrraedd isafswm o lefel hygyrchedd AA (WCAG 2.1) ar gyfer unrhyw system, mewnol ac allanol
Rhyw	Dim	Dim effaith wedi ei adnabod
Oedran	Dim	Dim effaith wedi ei adnabod. Bwriad y Cynllun Digidol ydi ychwanegu at y sianeli o gael mynediad at wasanaethau sy'n bodoli'n barod.
Cyfeiriadedd Rhywiol	Dim	Dim effaith wedi ei adnabod
Crefydd neu gred (neu ddiffyg cred)	Dim	Dim effaith wedi ei adnabod
Ailbennu rhywedd	Dim	Dim effaith wedi ei adnabod
Bechiogrwydd a mamolaeth	Dim	Dim effaith wedi ei adnabod
Priodas a phartneriaeth sifil	Dim	Dim effaith wedi ei adnabod
Yr iaith Gymraeg	Positif	Mae'r Cynllun yn ymrwymo i gynnal gwasanaethau digidol yn ddwyieithog, gyda phob datblygiad mewnol wedi ei greu a'i

		alluogi'n ddwyieithog a'r dewis diofyn wedi ei sefydlu ar y Gymraeg. Mae asesiad addasrwydd digidol i'w gynnal ar gyfer pob system neu wasanaeth digidol sy'n cael ei ddarparu, gan gynnwys caffael systemau newydd, gyda'r asesiad yn cynnwys cymal penodol ar gyfer asesu addasrwydd y systemau i gwrdd â'n gofynion ieithyddol.
Anfantais Economaidd-Gymdeithasol	Positif	Mae tlodi digidol, boed ar sail anfantais economaidd-gymdeithasol, daearyddiaeth a diffyg cysylltedd neu oherwydd nad ydi'r unigolyn yn gallu defnyddio cyfryngau digidol penodol, yn cael ei gwrdd oddi fewn y Cynllun. Ni fydd unrhyw garfan o'n cymdeithas yn dioddef cam o wella ein darpariaeth ddigidol, a byddwn yn parhau i gynnal mynediad at ein gwasanaethau drwy'r dulliau traddodiadol.

3.2 Mae'n ddyletswydd ar y Cyngor dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i gyfrannu'n bositif i gymdeithas decach trwy hybu cydraddoldeb a pherthynas dda yn ei weithgareddau ym meysydd oedran, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd, hil, trawsrywedd, anabledd a beichiogrwydd a mamolaeth. Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r ffordd mae unrhyw newid yn effeithio'r dyletswyddau yma.

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	A yw'n cael effaith?*	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Cael gwared â cham-wahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Nac ydi	Ni fydd y datblygiadau digidol a restrir yn y Cynllun yn cael eu cyflwyno ar draul mynediad di-ddigidol at wasanaethau, e.e. byddwn yn parhau i ohebu ar bapur a trwy'r post pe na fyddai gan unigolion fynediad neu'r modd i ddefnyddio gwasanaethau digidol.
Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Ydi	Byddwn. Ni fydd gwahaniaeth i'r gwasanaethau a gynigir ar sail y gallu neu'r modd i ddefnyddio technoleg e.e. byddwn yn parhau i dderbyn arian parod fel cyfrwng i dalu am wasanaethau parcio, ond byddwn hefyd yn derbyn taliadau electroneg.
Meithrin perthnasau da	Ydi	Gwella cynhwysedd a chysylltedd digidol yn ei gwneud yn haws i unigolion a grwpiau wneud a chadw mewn cyswllt.

3.3 Sut mae eich cynnig yn sicrhau eich bod yn gweithio yn unol â gofynion Safonau'r Iaith Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), i sicrhau na chaiff y Gymraeg ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac y manteisir ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg (y tu hwnt i ddarparu gwasanaethau'n ddwyieithog) a chynyddu cyfleoedd i ddefnyddio a dysgu'r iaith yn y gymuned?

Mae rhan flaenllaw i'r Gymraeg ym mhob datblygiad digidol, gyda phob datblygiad mewnol yn cael ei wneud yn ddwyieithog, heb eithriad, a'r gosodiad diodyn yn y Gymraeg. Mae priod-le i'r Gymraeg ym mhob datblygiad, ac fe adlewyrchir hyn yn yr Asesiad Addasrwydd Digidol fydd yn gam gorfodol cyn bod unrhyw un o adrannau'r Cyngor yn caffael system neu wasanaeth digidol.

3.4 Pa fesurau neu newidiadau eraill y gallech eu cynnwys i gryfhau neu newid y polisi / arfer er mwyn cael effaith gadarnhaol ar gyfleoedd pobl i ddefnyddio'r Gymraeg, ac i leihau neu atal unrhyw effeithiau andwyol y gallai'r polisi/ymarfer ei gael ar yr iaith Gymraeg?

Byddwn yn parhau i ddilyn yr argymhellion o ymarfer da i ddatblygu meddalwedd dwyieithog yn mhecyn "Helo Blod" sydd wedi ei baratoi gan Llywodraeth Cymru.

3.5 Sut mae'r cynnig yn dangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i fynd i'r afael ag anghyfartaledd o achos anfantais economaidd-gymdeithasol? (Sylwch fod hyn yn ymwneud â chau bylchau anghydraddoldeb yn hytrach na gwella canlyniadau i bawb yn unig).

Mae trawsnewid digidol yn her fawr i'n cymdeithas heddiw. Mae amrywiaeth o bobl, gan gynnwys plant, pobl hŷn, a'r rheini sydd mewn cymunedau gwledig, yn wynebu diffyg mynediad at y byd digidol. Mae'r sefyllfa hon yn creu 'tloti digidol', lle mae'r rhai sy'n methu cyrraedd y rhwydwaith cymdeithasol a gwasanaethau ar-lein yn colli allan ar gyfleoedd i ddysgu, cyfathrebu, a chael gafael ar swyddi. Er mwyn ateb y broblem hon, mae angen creu adnoddau a chyfleoedd addas i sicrhau bod pawb yn cael cyfle cyfartal i gymryd rhan yn y byd digidol. Rhaid i ni barhau i ymchwilio a datblygu atebion i hyn, gan ei fod yn hollbwysig sicrhau bod y boblogaeth gyfan yn elwa o'r cyfleoedd a ddaw o ddatblygu technolegol.

Mae prosiect penodol yn y Cynllun ar gyfer gwella cysylltedd a chymhwysedd digidol.

3.6 Pa fesurau neu newidiadau eraill y gallech eu cynnwys i gryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i leihau canlyniadau anghyfartal o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol, yn unol â'r Ddeddf Economaidd-Gymdeithasol?

Dim byd pellach

4) Dadansoddi'r canlyniadau

4.1 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, bositif ar unrhyw un o'r uchod? Beth yw'r rheswm am hyn?

Positif fydd effaith cyflwyno'r Cynllun Digidol, gwella safonau ein darpariaeth ar gyfer anabledd, pwyslais pellach ar ddwyieithrwydd ar gyfer darpariaeth fewnol, a chydweithio a chyrrff allanol i wella tlodi digidol.

4.2 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, negyddol ar unrhyw un o'r uchod? Beth yw'r rheswm am hyn?

Nac ydi. Ni fydd cyflwyno'r ddarpariaeth ddigidol yn cael ei wneud ar draul darpariaeth bresennol.

4.3 Beth ddylid ei wneud?

Dewiswch un o'r canlynol:

Parhau gyda'r polisi / gwasanaeth gan ei fod yn gadarn	✓
Addasu'r polisi i ddileu unrhyw rwystrau	
Atal a dileu'r polisi gan fod yr effeithiau niweidiol yn rhy fawr	
Parhau a'r polisi oherwydd gellir cyfiawnhau unrhyw effaith niweidiol	
Dim camau pellach ar hyn o bryd, mae'n gynamserol i benderfynu, neu does dim digon o dystiolaeth	

4.4 Os yn parhau hefo'r cynllun, pa gamau fyddwch chi'n cymryd i leihau neu liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Er nad ydym yn gweld unrhyw effaith negyddol, byddem yn monitro ac yn gweithredu yn ôl y galw.

5) Monitro

5.1 Pa gamau fyddwch chi'n gymryd i fonitro effaith ac effeithiolrwydd y polisi neu wasanaeth (cynllun gweithredu)?

Bydd monitro rheolaidd o'r Cynllun Digidol yn cael ei gynnal yn unol â'r drefn llywodraethu sydd wedi ei nodi yn y cynllun, gan gynnwys effaith cydraddoldeb a'i aliniad â'r Ddeddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol a Strategaeth Ddigidol Llywodraeth Cymru.